

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/223
KARAR NO : 2021/318
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Trafik kazasında u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacılar : 1-F.T. 2-E.T. (Kendi adlarına asaleten, çocukları C.T., S.T., S.T., M.T., Ç.T., U.T., A.T., K.T. ve S.T. adına velayeten)
Vekilleri : Av. A.E.
Davalı : Mersin Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1
Vekili : Av. A.C.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkili F.T.'in 27/02/2009 tarihinde motosikletiyle seyir halindeyken 31 A..... plakalı aracın çarpması neticesinde yaralanarak sakat kaldı ını ve halen yürümekte zorlandı ını, kazanın oldu u yolda belediye görevlilerinin yol çalı ması nedeni ile ula ımın yolun bölünmek suretiyle sa landı ına ili kin uyarı levhası koymadıklarını, ayrıca kaza sonrasında müvekkilinin motosikletinin kullanılamaz hale geldi ini belirterek, fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla F.T. ile e i ve çocukları için toplam 136.650 TL maddi ve manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren reeskont oranında faizi ile birlikte davalılar Mersin Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1 ve C.A.'tan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 24/09/2014 tarih ve E.2010/43, K.2014/443 sayı ile Davacı F.T. yönünden davanın kısmen kabulüne, di er davacıların davasının reddine karar vermi , karar temyiz edilmi tir.

3. Yargıtay 17. Hukuk Dairesi, 05/10/2017 tarihli ve E.2015/2578, K.2017/8668 sayılı ilamıyla "Somut olayda davacı vekili, davalı Belediye'nin gerekli önlemleri almaması sonucunda kazanın meydana geldi ini, belediyenin kusurlu oldu unu ileri sürerek davasını hizmet kusuruna dayandırdı ını, bu durumda mahkemece, davalı belediye bakımından davaya bakma görevi idari yargıya ait oldu undan belediye bakımından tefrik kararı verilip yargı yolu görevsizli ine ve dava dilekçesinin bu nedenle reddine karar verilmesi gerekirken yazılı oldu u biçimde hüküm kurulması do ru olmadı ı" gerekçesiyle kararın bozulmasına karar vererek dosyayı mahalline iade etmi tir.

4. **Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, 05/06/2018 tarihli ve E.2018/266 K.2018/461 sayılı dosyasında,** bozma ilamı do rultusunda "*davalı Büyük ehir Belediyesi yönünden davanın tefrikine karar verilmi ve kamu hizmeti görmekle yükümlü belediye, kamu hizmetinin ifası sırasında verdi i zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi olmayıp, idari yargılama usulü hakkındaki kanunun 2.maddesi gere i davanın idare mahkemelerinde tam*

yargı davası olarak bakılması gerektiği" gerekçesiyle "Davası tefrik edilen Mersin Büyükşehir Belediyesi için idari yargı mahkemeleri görevli olmakla görevsizlik nedeniyle davanın usulden reddine" kararı vermiş, temyizde onanan kararın 23/12/2020 tarihi itibarıyla kesinleştiği anlaşılmıştır.

5. Davacılar vekili bu kez benzer istemle idari yargıda dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. **Mersin 2. İdare Mahkemesi, 18/03/2021 tarihinde E.2021/144 sayılı gönderme kararına istinaden;** 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kurulu ve İşleyiş Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 29/03/2021 tarih ve 2021/144 E. sayılı üst yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmuştur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de ilgili 110. maddesinde, " leteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." kuralına yer verilmiştir.

2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine Anayasa Mahkemesince "... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemi ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğu söylenemez. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. itiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin askerlik ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir, itiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kıldığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu Eridi Üzerindeki Araç Trafik İnden Kaynaklanan Sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayrımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. itirazın reddi gerekir..." gerekçesiyle kural Anayasa'ya aykırı görülünce iptal isteminin reddine karar verilmiştir. (Anayasa Mahkemesi Kararı, 26/12/2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı; R.G. 27/03/2014, Sayı: 28954).

Uyuşmazlık Mahkemesi de Anayasa Mahkemesinin yukarıda yer verilen kararını referans alarak, "Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen karar, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğini,

dolayısıyla 2918 sayılı Kanununun 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa 'ya aykırı bulunmadı na dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa 'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Mahkememiz olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi 'nin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır..." gerekçesiyle benzer uyu mazlıklarda adli yargının görevli oldu u sonucuna ula ılmı tır. (Uyu mazlık Mahkemesi Kararı, E:2014/834, K:2015/79). Yine Uyu mazlık Mahkemesinin E:2020/705, K:2020/767 sayılı ve E:2020/683, K:2020/766 sayılı kararları ile di er pek çok kararında da benzer uyu mazlıkların görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u belirtilmi tir.

Bu çerçevede Anayasa Mahkemesi ve Uyu mazlık Mahkemesinin yukarıda özetine yer verilen kararlarında da i aret edildi i üzere, dava konusu uyu mazlı ın 2918 sayılı Kanun'a dayanan sorumluluk davası niteli inde olması nedeniyle 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdi i sonucuna ula ılmaktadır."

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ıklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında oldu u belirtilmi tir.

8. Öte yandan 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilce i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz" denilmi tir.

9. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında "Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir.

B. Yargı Kararları

10. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında u gerekçe ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

“... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmu tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılınd ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmad ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir...”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmad ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın nelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, davalı Belediyenin sorumluluk alanındaki yolda meydana gelen kazada yaralanan davacının ve ailesinin u radı ı maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmış tır.

14. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı na dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Mahkememiz olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

15. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Mersin 2. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/06/2018 tarihli ve E.2018/266, K.2018/461 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Mersin 2. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ LE Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/06/2018 tarihli ve E.2018/266, K.2018/461 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükri
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

darenin kendi kurulu kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, i letme, trafik güvenli ini sa lama ekinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumlulu unun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyu mazlı ın, özel hukuktaki araç i letenin hukuki sorumlulu undan de il, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmedi i, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu i letildi i, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulundu u iddiasından kaynaklanması kar ısında uyu mazlı ın çözümünün idari yargının görevinde bulundu u sonucuna ula ıldı ından, uyu mazlı ın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden ço unlu un kararına katılmıyorum. 03/05/2021

Üye
Ahmet ARSLAN